

## Передплата

на «РУСЛАНА» виносити:

## в Австрії:

на цілий рік . . . 12 р. ав.  
на пів року . . . 6 р. ав.  
на чверть року . . . 3 р. ав.  
на місяць . . . 1 р. ав.

## За границею:

на цілий рік . . . 20 рублів  
або 40 франків  
на пів року . . . 10 рублів  
або 20 франків  
Поодинокое число по 8 кр. ав.

## РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш,  
бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня  
крім неділі і руских свят  
о год. 6-й пополудні.

Редакция, адміністрація і  
експедиція «Руслана» під ч. 9  
ул. Коперніка. — Експедиція  
місцева в Агенції Ляндовского  
в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише  
на попереднє застереженє. —  
Рекламації неопечатані вільні  
від порта. — Оголошеня зви-  
чайні приймають ся по ціні  
10 кр. від стрічки, а в «Наді-  
сланім» 20 кр. від стрічки. По-  
дяки і приватні донесення по  
15 кр. від стрічки.

Наша теперішня діяльність  
чи бездіяльність?

Буря мартова так нас заняла і мабуть висилила, що тепер відпочиваємо на цілій боевій лінії. Живемо лиш споминами минувших виборів і — критикою; о якій дальшій позитивній, народній, просвітній або економічній, словом організаційній роботі ні сліду ні чутки. Во виду сего здавалося б, що одинокою ціллю наших змагань і заходів народних єсть поставити кількох або й кільканайцять діятелів народних послами в державній раді і соймі, відтак сісти з заложеними руками і розбирати лірично успіх або невдачу минувших виборів, а всю працю коло народного діла лишити тим кільком послам і від них, наче чудотворців яких викидати дальшого поступу і спасення.

Читаємо нераз іронічні замітки в органах консервативних, що суспільність демократична, а радше такий демос як ми, не має ніяких виглядів на політичну будучність, а єсть і буде тільки ареною амбітних пописів поодиноких проводирів, котрі поборюють ся взаємно, оден виширає другого, щоб хвилюк заяснити, а опісля з такою-ж славою чи неславою як попередник, другому з місця уступити. Чи теперішнє поступованє наше не оправдує сеї гіркої іронії? Перед і в часі виборів були ми справді народом живим і рухливим, повним сили, енергії і посвяченя, тимчасом по виборах опустили руки, стали бездіяльні, бездушні і анемічні, аж гидко. Чи се наслідок переведених виборів? Чи їх удача так нас висилила або невдача обезсилила? А чейже вибори не суть ціллю

нашою, як глумять ся противники, але средством до ціли. А чейже знаємо, що хотіли би ми і в двоє тільки вибрали послів, або повне число, яке лиш можливе після теперішньої ординації виборчої, все они числом своїм, наче п'ятном зловіщим засуджені на неміч і меншість, если, — а в тій формі вже обмежене і некористь, — не постараються увійти в союз з якими численнішими і могутнішими чинниками парламентарними, та в тім союзі не роздобувати-муть яких пілг та полекш для них і для себе.

Ніколи однак і в ніякім положеню, чи в ефектній принципіальній позі, чи в найкористнійшій яким союзі, посли не в силі заступити народови єго елементарної і фундаментальної підстави, т. є. єго національної свідомости.

До того покликані ми, ми і ще раз ми, тоті духовні і мирські одиниці — труженники по селах, містах і місточках, котрих неминуchoю і невідкличною задачною єсть освідомлювати нарід, організувати громади — та систематичною і муравлиною працею будувати комірники до колишнього храму політичної народної будучности. Се ми всі знаєм, та не всі однаково поступаєм. Хвилями прекрасні, величні пориви, — хвилями, от як тепер, цілковитий застій і анемія.

А признати треба, що теперішня хвиля до такої організаційної праці найдодігніша.

Всі ми сконстатували в часі посліdnих виборів до ради державної більше як коли небудь оживленє народа, більшу як коли небудь свідомість своїх прав, більшу як коли небудь постійність а навіть пожертвованє для своїх прав народних. Се прав-

да, але чи вихиснуємо ми се розбудженє народа для тревалішої і певнішої ціли, як одні вибори? Чи використали ми се оживленє народа бодай для єго просвітної та економічної організації, на засновуване читалень, скленів, кас, шпихлірів громадських? Передше нарікали ми на темноту, байдужність або апатию народу — тепер піднімаєсь і кличе нарід сам, де-ж ми, де-ж ми єго провідники, порадики, діятелі? Ми справді подобаєм сегоднє на тих одноденників-полководців, що зложили і одушевили армію — але тільки до одної борби. Одна борба не повелась і всі пішли в розтіч.

Ще одна і то о много важніша причина спонукує нас до нинішнього зазиву. Хто так як ми уважаєє пильно на живчик народного житя, признає певно, що живемо в хвили незвичайно важній і рішачій, бо в хвили дійсного перелому всіх дотеперішних наших прямовань і понятій народних. Не думаємо тут про бездушну і безідейну мертвечинну москвофільську, що почалась і скінчилась в негачії а нині животіє лиш галапасно животними соками незрячої опозиції народовців, а маємо на думці головно негмонну і невипинну пропаганду радикальну, що як тотя епідемія вдираєсь в здорові жили народного організму, та всю єго животну силу використовує для своїх ціли. Нарід пробудив ся, бажає житя, волі, простору наче та молода, буйна, здорова рослина — а тут в самім розрості єго молодого організму підпалює єго радикал своїми несовітними, антирелігійними і антинародними всесвітними, ледво коли достижимими, за те як найсвітлішими і найширшими аспіраціями. Хто-ж серед сего розгару має

## Молоде покоління.

Ой не гаразд, Запорожці, не гаразд вчинили,  
Степ широкій, край веселий, тай занепалили!  
«Memento» для Віденської Січи.

П. Вячеслав Будзиновский не єсть нашим приятелем політичним. Місяців тому кілька був би нас втопив в лижочці води. Нам і не снілось, що ми колись зйдемося. А зійшли ся. Хоч не в політиці, та на чудо-диво, — в етиці. До недавна займав ся він студіями економічними, як «Рільничя продукція в Галичині і на Буковині», «Культурна нужда австрійської Русі», «Аграрні відносини Галичини», «Хлопська посілість в Галичині» — праці справді цінні і талановиті, кожний прочитає їх з хіном для себе, вдячностю для автора. Від якогось часу Будзиновский закинув суху економію а зайшов в цвітучий луг белетристики. Правду сказавши ми волимо Будзиновского — економісту як Будзиновского — белетристу. Там він справді мистець, складає і укладає числа як свідомий своєї річи і ціли інженер, єго економічні будинки, не входячи в тривкість материялу, становлять цілість з верхом і підставою, в белетристичі він далеко слабший. Тут у него ні артистичного хисту ні живої зображаючої сили, ні языкової гнучкості ні терпеливості для епічного викінчення не одної, хоч як цікавої і потрібної подробиці. Се все для белетриста в роді Будзиновского дрібне і — sit venia verbo — дурне.

Одно лиш у него незвичайно симпатичне. Яко натураліст, привикший до стислого наукового мисленя переносить сю пряму і незакрашену методу і до белетристики. Звідси тотя щирість, правдолюбивість і правдомовність, котрою мече в очи навіть найблизшим своїм приятелям, товаришам — радикалам. Отсе і предмет єго найновішого оповіданя, що вишло яко 13 і 14 зошит «Універсальної Бібліотеки» під заголовком «Стрімголов».

Предмет оповіданя і сумний і поганий. Академик віденський медик, Адамский, до часу, як починаєсь оповіданє, дуже примірний і пильний молодець, попадаєсь а властиво кидаєсь самохит в сїти бурлачки Аделі, і в обіймах єї тратить розум, честь, свій посліdnий сирітський гріш; коли сего не стало, заставляє з себе посліdnю рубашку, хватаєсь обмани, крадіжки і т. п. — а як все пірвалось, кінчить самоубійством. Страшенна річ, здавалось би по сїм, що автор і читатель аж закипить до такої кровопийниці. Тимчасом неправда. З уст справді не самої героїні Аделі, але єї подруги по званию і полу, іменем Ірми чуємо серед темної ночі учений трактат, що они, сумрачні героїні іменно, сему не винуваті, бо такими вчинили їх самі мужчини, нинішній світ, нинішній суспільний лад.

Мимоходом зазначимо, що се суспільна те-за автора справедлива, але після єго представлення так жптя Аделі, як і долі Ірми ніхто а ніхто в неї не повірить. Противно жіночому пи-

таню він віддав своїм оповіданєм погану прислугу. Треба групувати факти инакше.

О много щасливий є автор в зображаню того, що не вдумав або ідейно сконструував, але сам бачив, сам пережив. Ту він правдивий мистець.

Читаючи або слухаючи оповіданє, о котрім мова, про сумний і дійсно стрімголовий упадок медика Адамского, кликне кожний мимохит і мимоволі: «Пробіг, та не було тогді жадного товариша в Відні, щоб людину спамятав та схаменував?»

Й овшім, були. А як они єго нещасного товариша хаменили та до розуму приводили, ми не в силі розказати своїми словами, а найкрасше позволимо собі сеї майже неімовірний епізод віддати словами автора (стор. 45—51).

«Постановив віднайти тих своїх товаришів, що в днину спять, а над вечером вилазять з своїх криївок, доки не нажене їх туда назад дневне світло. Знав, що они сходять ся при Отакрінгерштрассе в гостинниці «Шруф», отже потяг туди. Як лиш увійшов в сїни, почув, що «громада» в комнаті, і що молода Русь віденська «жизє своїм житєм». З гостинниці ніс ся звук пісні: «Верховино...» лиш слова були «змодернізовані»:

Гей Відню наш, світку ти наш,  
Гей як у тебе тут мило!  
Як ігри вод, плыве тут час,  
Щоб лиш в кишені звеніло.

стати, як не патріот-св'ященик? Яке зна-  
м'я має серед сего зарева блесіти найяс-  
нійше, як не знамя хреста! Чий голос  
має серед сего всеруйнучого гомону го-  
моніти найголоснійше, та розбурхані хвилі  
переливаючі береги звернути в властиве  
русло — як не голос патріотів-народовців?

Історики кажуть, що важні і перехо-  
дові хвилі в життю народів роблять і від-  
повідні людий. Дай Господи, щоб наш  
патріотичний загальний розумів вагу нинішньої  
хвилі, та видав з поміж себе таких речни-  
ків-апостолів, що станули-б серед розбитої  
і зворушеної пастви правдивими пастирями  
і стадо своє направили на властивий шлях,  
шлях віри, народності, просвіти і поступу.  
Наколи, що не дай Боже, не зрозуміємо  
нинішньої хвилі і не викрешемо з себе на-  
стільки енергії і запанованості, щоб запану-  
вати над ситуацією, станемо, — *utinam  
simus falsi vates* — пастирями не перед  
стадом, — але за стадом.

Голос наш в тій важній справі не єсть  
одиноким. Отсе читаємо в першій пастир-  
ській посланій Бго Преосв'ященства пере-  
миского Владики слова горячого зазиву  
до свого св'ященства, щоби окрім обо-  
в'язків релігійних пам'ятало і на просвітні  
та економічні потреби свого народу, за-  
кладало читальні, склади, каси, зсили гро-  
мадські, та на жаднім поли, духовім чи ма-  
теріяльнім не далось випередити впливам  
постороннім.

Голос перемиского Владики приходить  
як раз в хвилю найважнішу! **Д.**

## Вісті політичні.

Цісар Франц Йосиф в своїй подорожі до  
Петербургу, котру розпочав 25-го с. м. ста-  
нув дня 26-ого с. м. о 5-тій годині 50 минут  
рано на дворці в Варшаві. Ту задержався  
40 минут. В тім часі повитав цісаря варшавський  
губернатор князь Імеретинський і генеральний  
ад'ютант царя, генерал Чертков. Заграно австрій-  
ський ім'я народний а цісар підчас того відбув  
перегляд роти 35 полку драгонів свого імені.  
Потім представляли ся генералія і всі досто-  
йні державні. В Петербурзі на приїзд цісаря  
пристроєно місто вельми величаво. Ціле місто  
прибране хоругвами російськими і австро-угор-  
ськими. Вечером в дни вїзду монарха ціле місто  
має бути ілюміноване. На поли Марсовім відбу-  
вають ся тепер щоденно вправи войск; котрі  
беруть участь в великій ревії на дни 28 с. м.  
Цісар прибув до Петербургу 27 цвітня о годи-  
ні 10 зрана. На пероні залізничного дворця очі-  
кувала почетна сторожа з роти полку кексгольм-  
ського. По улицях, куди їде цісар уставлено шпа-  
лери войска. Від самого рана дня 27 с. м. по

улицях роїли ся товпи, прямуючи на дворець  
Миколаєвський і на «Невський проспект». На по-  
витанє цісаря прибули всі великі князі, члени  
австрійської амбасади, депутація австрійської  
колонії, генералія, репрезентанти праси, пре-  
фект міста і члени міської колегії. Кілька минут  
перед десятою прибув цар в мундурі австрій-  
ського полковника піхоти, разом з братом своїм  
в. кн. Михайлом. О годині 10 надїхав двірський  
потяг з австрійським цісарем. Музика заграла  
австрійський імн. Цісар вийшов з вагону убра-  
ний в одяг полковника Кексгольмського полку  
гвардії. Оба монархи привитали ся незвичайно  
сердечно а потім витали цісаря великі князі  
російські рівнож вельми сердечно. Погода була  
хороша. Дня 29 с. м. вечером опускає цісар Пе-  
тербург і прибуде до Відня в суботу о 5 годині  
по полудні. Про подорож цісарську заговорила  
російська праса дуже симпатично. Берлінська  
«Nat. Ztg.» нотує виразно, що межі Німцями,  
Росією і Австрією доконує ся наближенє і на  
основі всхідної квестії, що союз трьох ці-  
сарів є близький. Паризький деньник «La Li-  
berte» говорить, що цісар Франц Йосиф тішить  
ся симпатією Франції, яко головний покрови-  
тель мира в тридержавнім союзі і для того в  
Бго подорожі до Росії належить глядіти нової  
запоруки мира. В російських кругах правитель-  
ствених міродайних панів загальне пересвід-  
ченє, що порозумінє всіх великих держав, а пе-  
редовсім Росії з Австрією є кончеюстною в  
цілі удержання мира і консервативних основ.

По зїздах цісаря Вільгельма II. з цісарем  
Франц Йосифом у Відні і по візиті сего по-  
сліднього в Петербурзі надїє ся вся праса, що  
наступлять важні постанови в справі зльокалі-  
зованя грецько-турецької війни. Виміна гадок по-  
меж мовархами і їх дорадниками утвдить  
світ в переконанню, що всякі усливання пере-  
нести війну поза границі грецько-турецькі, розі-  
бють ся о рішучий опір держав.

Против язикового розпорядженя в Чехах  
сиплять ся німецькі протести як з рога обильно-  
сти. Сими днями запротестували: Віденьська Ра-  
да міська, повітова Рада в Осеку і Комотав;  
ради громадські містечок Кадець, Лядвіць, Клядрав,  
Найерн, Обершлян, Коппіць, Бруку над Муром, Ле-  
обен і иньші.

В Празі на зборах німецького союзу з 23  
с. м. доводив професор Пфферше, що теперішня  
ситуація представляє цілковите поразенє гр.  
Баденього, бо президент міністер не може зло-  
жити більшості після своїх бажань. Розпоряд-  
женє язикове в Чехах наробило ему того кло-  
поту і він мусить тепер управляти в спілці з  
клерикалами, хоть їх собі не бажав; се розпо-  
рядженє відтрутило навіть вірноконституційну  
більшу посілість. Чехи — мовить дальше сей  
пан — сховали дарунок о язиковім розпорядже-  
ню з англійським спокоєм до кишені і відвдя-

чили ся гр. Баденьому утворенєм славянсько-  
клерикальної більшості против Німців і міні-  
стерству. В наслідок такої констеляції гр. Ба-  
дені буде мусів незадовго знова просити о ди-  
місію.

Угорська депутація квотова зібрала ся 24 с.  
м. щоби повзяти ухвалу, що перше депутатії о-  
бох половин держави мають покінчити свої пер-  
трактації а доперва тоді приступлять прави-  
тельства обох половин держав до пертрактацій  
меж собою. Загально сподїють ся, що наради  
не доведуть до ніякого доброго результату і що  
з тої причини наступлять нові комплікації у  
внутрішній політиці.

«Wiener Zeitung» оголосила 25 с. м. вже  
язикове розпорядженє і для Моравії. Се роз-  
порядженє є майже рівнозвучне з тим, яке ви-  
дано для Чех і входить в житє сейчас.

«Swietlina» часопис болгарський, доносить,  
що утворив ся союз Болгарії, Сербії і Чорного-  
ри, котрого цілею є взаїмна оборона їх незави-  
симості політичної і ненарушимості територій.  
Спори меж союзними державами мав би рі-  
шати мировий суд зложений з рівного числа  
членів, іменованих через кожду союзну держа-  
ву, під проводом російського посла урядуючого  
в тій державі, котра дала повід до спору. Про-  
текторат над сим союзом мав би обняти цар.

Війна грецько-турецька. В п'ятницю 23 с. м.  
побили Турки Греків під Маті. Місцевість та ле-  
жить на дорозі меж Тирнавою а Лярією. Греки  
боронили ся відважно, однак по шести-годиннім  
бою мусїли уступити перед значно більшою си-  
лою Турків. Турки впровадили до бою 30-ти-  
сячну армію. Сю побіду Турків можна уважати  
вже за цілковиту програму Греків. Через виграну  
битву під Маті Турки стали панами цілої доли-  
ни Ляріси а навіть самої Ляріси, Трікалі, Карді-  
ци, залу Вольо і цілого залізничного сполученя  
Греків. По програній під Маті Греки постановили  
опустити Тирнаву і Лярію і в часі, коли се пи-  
шемо Ляріса вже в руках Турків зі значними  
припасами амуніції і кільканадцятьма грецькими  
арматами. Войска грецькі вицофували ся з пляцу  
битви з Тирнави і з Ляріси в величезнім порядку  
і громадять ся коло Фарсальос, пам'ятного битвою  
Цезара з Помпеем в 49 році перед рїздом Христа.  
Фарсальос лежить кілька миль на полудне від  
Ляріси. Під Фарсальос сконцентрували вже Гре-  
ки три бригади войск. Опущенє Ляріси і Тирна-  
ви лежало мабуть в плані Греків.

Відомість про результат битви під Маті і  
про полишенє Ляріси викликала в Афинах вели-  
ке зворушенє і пригнобленє. В Афинах думають  
переважно, що то вже кнець війни, котру Гре-  
ція прогнала. Наслідник грецького престолу, ко-  
трий о мало не дістав ся до неволі, знаходиться  
зі штабом в Фарсальос.

В Епірі починає ся Грекам також не най-  
лучше вести.

Під Пентінігадією прийшло до борби меж  
Греками а Турками. З грецької сторони стануло  
1200 войків а з турецької 2500. Борба не порі-  
шена а Греки понесли великі втрати.

З Яніни їде 15 батальйонів Турків на опе-  
руючий грецький табір в Епірі. Розійшла ся в А-  
тенах погослка, що Превеза капітулювала і що  
Греки блокують Нікополь, Пентепігадію і Пляку.

На морю, всхідна ескадра грецька бомбар-  
дувала Дедеагач.

Битва під Маті. Перший акт війни грецько-  
турецької вже відограний. Турки заняли всі пе-  
реходи з Македонії до Тесалії і присилували  
Греків цофнути ся за другу лінію оборонну під  
Фарсальос. Греки били ся знаменито від 16 до  
24 с. м.; кожду пядь землі боронили до послід-  
ної капі крові. Три дни боролися Греки ша-  
сливо під Дамасі, Тирнавою і коло Маті. Були  
хвилі, коли здавало ся, що Турки мусять цоф-  
нути ся під Елясону. Ще з самого початку вій-  
ни Турки заняли сутки Мелону, і тим отворили  
собі дорогу до Тесалії. Через тиждень тривали  
битви о горби і оборонні місцевості меж Ме-  
лоною а Лярією. Увага цілої Європи була звер-  
нена на Лярію, бо всі сподївали ся, що тут ро-  
зиграє ся головна битва. Кровава майже деци-  
дуюча битва завела ся не під Лярією а під  
Маті на всхід від Гріцовалі, меж сутками Ме-  
лоною а Тирнавою. Греки від самого початку  
війни звернули головню борбу против центру  
турецького войска і тут майже все побіджали  
а противно на крила турецької армії мало зва-

Ой як в мене грошенята, я си загулю.

Ой чи кнайпа чи кофейня, я їх не минаю.

З кнайпи до кнайпи мчем по почах

З легкою в серці думкою,

Крігель в руках, віц на устах

З тим за народ ваш до бою...

Коли Адамський увійшов, гуляща ватага  
збирала ся вже до виходу і вигукувала коло-  
мийку:

А я тую кнайпу люблю, де дівчата гарні,  
Як дівчат нема у кнайпі, суну до кавярні.

Як его побачили пісня затихла.

— А ти що тут робиш? — скричали  
одні.

— Рідкий гість, рідкий гість — гомовили  
другі.

— Prosit філістер! — привитав его Нали-  
вайко — так перехрестили его товариші.

Silentium товариші! — гукнув. Політична  
ситуація клярує ся... Тишина! Мовчати менаже-  
рія! — заревів, коли мимо его латинського за-  
візвання, товариші не утихомирили ся. — Сідати!  
Кождий на своє місце.

Наливайко не знав жартів. Над цілою гро-  
мадою мав він абсолютну власть і всі ему по-  
винували ся. Сеж і мусїло так бути, бо велич  
такий гайдамацький і не дисциплінований народ  
не чув над собою нагайки, булаб не можлива

всяка «праця соціальна», не склеїла би ся жад-  
на «кнайпа». Хоч «громада», покріпивши уже —  
тіло мясом, а пивом духа, була в дорозі до ка-  
варні, вистарчило одно слово їх проводатора  
Наливайка, щоби они назад розсїли ся за сто-  
лами. Они знали, що він не робить сего без  
глубшої якоїсь причини, що мусїло щось важно-  
го зайти в «дипломатичних кругах». Коли то-  
вариші розсїли ся, крикнув Наливайко:

— Кельнер пива! — Silentium! Сидїть тихо  
і слухайте, та подивляйте коротке, звязле і ро-  
зумне слово вашого начальника. Товариші гро-  
мада! Радісний нині настав для нас день. Ви  
се знаєте, яку скажену утіху справляє в небі  
одна паршива вівця, котра — наперне ся на до-  
рогу правди. З нею не видержать конкуренції  
і 99 праведних овець. Таку утіху справив нам  
нині товариш Адамський тим, що зволив бодай  
на хвилю зійти з небезпечного шляху філістер-  
ського і загостив до нас. Фактом тим я так до  
глубини душі моєї зворушений, що для успокоє-  
ня нервів, мушу — хоч бим не хотїв — випити  
ті кроплі аж до дна. І не лиш я, але і — ціла  
корона встає! Не аж до дна! І ти товаришу  
Адамський возмеш кріглік в руку і випеш до  
дна!

Вся громада піднесла ся з місць і викона-  
ла розказ Наливайка.

Далі буде.

жали. Едем паша довідавши ся о своїм відкликаню допустив ще раз рішучий атак на Греків і впровадив до бою 30.000 армію. Греки бороли ся щасливо аж до 6 вечером. О 6 вечером полчили Турки свіжі сили і та власно обставина здецидувала битву на користь Тирків. Умучені щоденними битвами Греки мусіли цофнути ся. Що склонило Греків до опущення Ляріси без битви на разі не знати, здає ся однак, що треба було вицофувати ся як найскорше, бо бічні крила турецької армії грозили оточенем навкруги грецьких войск і Ляріси а предовсім занятєм ліній залізничних, котрі сходять ся під Лярісою. Для згромаджених войск під Лярісою головну роллю грав порт Вольо, з відки доходила залізницею живність і амуніція. Наколи Турки заняли Тирнаву і околиці, тим самим легко замкнули би комунікацію з Вальо.

В Лярісі полишили Греки пушки, однак перед тим загвоздили їх. Теперішнє положенє Греків представляє ся дуже лихого.

В Афинах боють ся революції, в армії дух упадає.

Полученє залізничі межі Вольо а Фарсальос знищенє а довіз живности майже неможливий. Наслідникови престолу відобрано начальство над армією. Едем паша остає дальше головнокомандуючим а Осман остане в таборі і буде лиш мати голос в раді воєнній а стало ся для того, щоби Едем паша міг скорше одержувати інструкції, як би то могло бути, коли би мусів по них відносити ся аж до Царгороду.

## Новинки.

— **Єго Еміненція Кардинал Кир Сильвестер** Сембратович виїжджає зараз по святах на короткий супочинок до Унева, почім ще в першій половині мая підприємє канонічну візиту деканату бережанського, котрий ще від часів бл. п. Кардинала Левицького не візитований.

— **Великодні свята у Львові.** Резурекція в Архикатедральній церкві св. Георгія відбула ся в суботу о 7. годині незвичайно величаво під проводом Еміненції Кардинала і при співучасті Впр. оо. Крилошан. Хор питомців виявив ся зі своєї задачі знаменито. В часі Богослуження бачили ми найвищих достойників, так світських як і військових, а військо уставлене перед церквою давало салви. За кожною салвою музика військова інтонувала гимн народний. В сам день Великодня відправив св. Богослуженє Ем. Кардинал. Церков мимо несприятливої погоди була переповнена вірними обох обрядів. Підчас св. Літургії відчитано Євангелія на різних літургійних языках. Зараз по св. Богослуженю склали желаня Єго Ем. Кардиналові всякі достойники духовні всіх трьох обрядів, світські і військові а передовсім видійши Русини.

Найкрасшою хвилею був третій день, коли то в палаті Ем. Кардинала явила ся громадка маленьких руских діточок під проводом своїх материй або батьків, щоби зложити свій поклін і привітати Своего Любого Архипастира сердечним привітом «Христос Воскрес». Емінен. Кардинал урадовали ся немало діточками а їх ласкавість і сердечність для маленьких остане на віки одним з наймиїлих в споминів дітвори.

— **При самім березі утонула.** Анна П. служила у пані Р. Об., котра має тільки готівки, що дослідити брак одної тисячки потребує довшого часу. Пан Об. виняв раз з підручної каси пять банкнотів і дав жінці. По двох чи по трьох днях запитав її, кілька дав їй тоді грошей, а скоро жінка заявила, що тільки чотири тисячі, здивував ся трохи, але остаточно признав, що не пам'ятає докладно цифри. Тимчасом слуга Анна П. лишила ся одного разу сама в помешканю, отворила комоду та виняла з неї одну з тих пяти тисячок. На «нумерах» она ся не розуміла і була певна, що краде що найбільше п'ятьдесятку. Цілком природно наступило незадовго подякованє за службу. Анна П. усунула ся в тишину приватного життя і було би все пішло в непамять — коби не свята. Анна постановила «забавити ся» у знайомих під Львовом. Але як ту йти на свята без гостиньчика! Не надумуючись вступила перед кількома днями до масарського склепу на краківськ, щоби накупити вудженини на презент. «Задиспонувала» товару на півшеста ринського і подала купцеви украдений банкнот в думці, що то або десятка або п'ятьдесятка. Гріш сей в руках сільської баби видав ся купцеви підозрілим. Не говорячи на разі нічого вислав склепову помічницю по дрібні. Помічниця не спішила ся з посоротом, а тимчасом баба нетерпеливила ся і жадала решти. Купець відповідав, якось виминаючи, тож обурена Анна побігла як стій на поліцію зі скаргою на масаря, котрий в ту мить і з'явив ся та представив цілу справу. Розуміє ся, бабу взяли під

ключ і то з утіхою, що так протеговану щастєм пливачку удало ся таки затопити при самім березі злодійської ріки.

— **Водні дороги в Австрії.** Від часу пробиття скельних лав на Дунаю під «Залізними воротами» минушого року мусить Австрія подбати о розширенє своїх доріг водних. На днях видав вже міністер торговлі, бар. Гляйц, позволенє на вступні роботи нівеляційні в околицях, де мають копати ся канали з одного боку для сполучення Дунаю посредством Бечви і Ольші з Ордою і — що для нас найважнійше — для сполучення Дністра з Сяном. Дороги водні мають найбільше значіння для перевозу сирих матеріялів посредством паровців з так зв. шлеперами або поромами. Перевіз одної тонни (1.000 кілограмів) на однім кілометрі шляху залізничного коштує нині 2-6 крайцарів, коли перевіз шлепером стоїть лиш на ріці 0-5 а на каналі 0-7 крайцаря, отже п'яту часть менше. Нині одержує Австрія майже всі продукти колоніяльні через Гамбург або Шетин. Деякі йдуть лиш через Триєст. Кораблі, що довозять ті плоди колоніяльні з Індії, роблять від каналу сучасного (з пристани Саїди) через Гібральтар до Гамбурга 3.316, до Шетина 3.596 миль морських (5 таких миль іде на нашу стару милью або 7½ кілометрів). Колиж будуть готові згадані канали, то дорога для привозу колоніяльних продуктів піде з Саїди до гирла дунайського, а звідси горі водою і каналами до Гамбурга і Шетина. Чорне море буде сполучене безпосередно через Австрію з Балтиком і морем Німечким, а довгість дороги з Єгипту до гирла дунайського буде виносити 950 миль морських, з відси до Шетина 1000 миль, разом 1.950 миль. Як вагу буде мати таке сполученє для Австрії, не тяжко догадати ся а через канал сучасний переходить що року над 2000 кораблів торговельних. Полученє Дуная з Балтиком є для Австрії тим більше наглою справою, що і Росія починила вже приготування до будови каналу водного котрий би сполучав Чорне море через Дніпро і Західну Двину з Балтиком.

— **Товариство любителів російської словесности** в Москві устроїло дня 3 (15) цвітня с. р. в Історичнім музею літературно-музикальні вечерні присвячені пам'яті поетів: українського Т. Шевченка і російського А. В. Кольцова. Біографічний начерк Т. Шевченка подав Н. І. Стороженко, а характеристику поезії Шевченка подав в ширшій очерку І. І. Іванов, піднісши ярко ті черти в творчості Кольцова, котрі чинять его правдивим народним поетом. Личність і поезію Кольцова обговорив Л. П. Білський. По рефератах наступили деклямації творів Шевченка і Кольцова та єспівні композиції на тексті обох поетів. Декляматори і єспівники збирали гучні оплески від численно зібраної публіки.

— **Графянка доктором.** Графянка Гельдерн Егмонт, що походить в простій лінії від славного гр. Егмонта, що его стили на приказ кн. Альби 1568 р. в Брукселі, зложила в Ціріху з знаменитим успіхом остатній іспит на доктора медицини. Бельгійські дневники підносять великі сподобности своєї землячки і єї замилованє до вибраного фаху.

— **Казочний гонорар.** Берлінська дирекція концертна Сакс предложила славному п'яністови Падеревському за 40 концертів пів мільона франків. Падеревський не прийняв тої пропозиції з заміткою, що він за таке саме число концертів зібрав не більше ні менше тільки 1.400.000 франків.

— **Борба срібла з золотом.** Побите вибором Мек-Кінлея на президента Сполучених Держав в Америці сторонництво демократів не дає за виграну і вже тепер приготує поле до виборчої борби, що відбуде ся за 4 літа. Приклонники срібла використовують кожде лихе вражінє, викликає першими кроками Мек-Кінлея, подвоїли свою діяльність і відіскують день в день утрачену почву під ногами. Чікаго, що перед пів роком було за републиканами, вибрало тепер демократичного шауг-а більшістю 75.000 голосів. Неутомимий Бріен, контркандидат Мек-Кінлея при послідних виборах, об'їздить вічно Америку і виголошує бесіди до тисячів слухачів. Недавно промовляв на однім зібраню біметалістів в Флориді і викликав такий ентузіязм, що сотки присутних почали валити ся на естраду, щоби стиснути долоні бесідникови, аж естрада розсипала ся а бесідник і слухачі і балки, все звалило ся в діл з висоти 20 етіп. Брієна відгребали непритомного, однак удало ся его небавом отямити і, помімо потовченє і пораненє, виїхав сейчас до столиці Флориди, Tallahassee, де ще того самого вечера виголосив в обороні срібла двогодинну бесіду!

— **Біцикл і залізниця в Абісинії.** Біцикл появив ся вже в Абісинії. Один поручник італійський, висланий Менеліком з місцією до племені Мангасса, прибув там на біциклі. Вражінє було величезне! Повідомлено сейчас начальника племені, що прибув до него «п'ісланець з неба». Але начальник дикунів показав ся менше наївним від своїх підданих. Він позволив циклістови пописати ся своєю зручністю, а коли

той по найріжнороднійших викрутасах на біциклі тішив ся вже надією, що посольство его поведе ся, вожд Мангасів подякував ему протекціонально за попис і відправив утомленого цикліста без відповіді. Проби ті певно не заховають Абісинців до колового спорту. Натомість бажає Менелік обдарувати своїх підданих — залізницею. Витиченє ліній залізничой потягне великі кошти, бож залізниця мусить переходити гористий терен. Але французські і бельгійські капіталісти не заважають ся доставити на ту ціль значнійші суми.

## ПОСМЕРТНІ І ВІСТИ.

О. Йосиф Гула, парох в Чепелях, залозецького деканата, львівської Апархії помер 20 цвітня в 52 році життя а 24 св'ященства. Вічна єму пам'ять!

О. Андрей Матковский, ювілят, відзначений крилошанськими одежами, парох в Яричеві дек. львівсько-замійського помер 23 цвітня в 78 році життя а 51 св'ященства. В. є. п.

## Послідні вісти.

В Афинах ситуація дуже критична. Революція висить в воздуху. Товпи населення перетягають улицями і домагають ся заведення републики. Офіцерів обкидують камінями. Відклик наслідника престолу і генерального штабу викликав велике зворушенє. Король з родиною готовить ся утікати з Атен. По причині неудач в Тесалії полишено дальші воєнні кроки в Епірі. Грецьких офіцерів з Крети відкликано. Рівно і войска з Крети мають бути відкликані. Нарід розбиває в Афинах магазини з оружьем. В місті голосно кричать «Зрада».

Показує ся, що під Маті завинив головно штаб генеральний бо показав цілковиту свою нездібність. Ледво Турки побідили один малий грецький відділ, почали Греки утікати з пляцу битви в найбільшій паніці а утікали головно для того, що довідали ся, що Туркам надходять нові сили. Команданта західної флотії панцирної, що оперує на побережах Епіру, Сахтуріса усунено а заіменовано Стаметельо.

Туреччина змобілізувала нових 8 баталіонів і 3 батерії і висилає на грецьку границю. Греки хотять конче оборонити порт Вольо. Про 10.000 грецьку армію, котра брала участь в огні межі Тирнавою а Маті загинули всякі слухи. В Епірі володіють Греки вже тільки малим територієм.

З Ради державної. На порядку деннім дня 28. с. м. знаходить ся соціялістичне внесенє нагляче в справі розв'язаня товариств залізничних. Посол Шенерер хоче поставити нагляче внесенє, щоби правительство предложило Палаті всі акти відносячі ся до смерті бл. п. Архикнязя Рудольфа. Внесенє се правдоподібно не буде достаточено піддержане.

З Петербурга. Підчас обіду виголосив цар в французькій язичі тоаст, в котрім подякував австрійському цїсареві за новий довід приязни і зазначив, що та приязнь починає на спільности пересвідченє і основ, стремлячих до удержаня мира серед народів. «Ваше цїсарське Величєство можуть бути певні сердечних чувств, якими є переповнене моє серце для Вашої особи, разом можете бути певні, що я привязую незвичайну вагу до повної солідарности нашої на точці взнеслих цілій, до котрих прямуємо. По на здоровє Вашого Цїсарського Величєства, на здоровє Цїсаревой і Цїсарської родини!» Цїсар Франц Йосиф відповів по французьки, що є зворушений сердечним прийнятем і тішить ся що видить в тім новий довід приязни опертої на взаїмнім поважаню і лояльності. Ся приязнь є для народів запорукою мира і розвою, до яких оба монархи стремлять. З надією, в побіду тої справи чую ся щасливим, що могу ту числити на цінну підмогу Вашої Цїсарської Милости. Пересвідчений о вспільности наших стремлень, по на гаразд В. Цїс. Величєства, Цїсаревой і цїсарської родини!» Австрійський Цїсар роздав в Петербурзі 138 ордерів.

## Поїзди залізниць

від 1 н. ст. мая 1896 після львівського часу.

### Відходять зі Львова.

|                |      |      |       |        |      |       |
|----------------|------|------|-------|--------|------|-------|
| до Кракова     | 5-16 | 9-16 | 10-31 | 3-26   | 7-21 | 11-36 |
| „ Підволочиск  | 6-36 | —    | 10-06 | 2-47   | —    | 11-21 |
| „ (з Підзамча) | 6-50 | —    | 10-25 | 3-01   | —    | 11-43 |
| „ Черновець    | 6-46 | —    | 10-01 | 3-21   | —    | 10-51 |
| „ Стрия        | 5-58 | —    | 10-11 | 3-41   | 7-58 | —     |
| „ Рави рускої  | —    | —    | 9-51  | —      | 7-41 | —     |
| „ Янова        | —    | —    | 10-21 | 3-36*  | —    | 9-31  |
| „              | —    | —    | —     | 1-41** | —    | —     |

### Приходять до Львова

|                 |      |      |      |      |       |       |
|-----------------|------|------|------|------|-------|-------|
| з Кракова       | 5-46 | 9-31 | 2-06 | 7-31 | 9-21  | 10-06 |
| „ Підволочиск   | —    | 8-41 | 3-10 | 5-46 | —     | 10-41 |
| „ (на Підзамче) | —    | 8-18 | 2-54 | 5-21 | —     | 10-26 |
| „ Черновець     | —    | 8-04 | 2-37 | 6-49 | —     | 10-31 |
| „ Стрия         | —    | 8-36 | 2-27 | —    | 10-46 | 12-46 |
| „ Рави Рускої   | —    | 8-51 | —    | 6-21 | —     | —     |
| „ Янова         | —    | 8-26 | 6-04 | —    | 9-30  | —     |

\*) В неділі і свята не курсують.

\*\*) Лише від 16 червня до 31 серпня тільки в неділі і свята.

Ті числа, в котрих підчеркнені мінути чорною лінійкою, означають пору нічну від 6:00 год. до 5:59 год. ранці.

Поспішні поїзди напечатані товстими буквами і означені буквою п., поїзди блискавичні, при котрих нема во-зів III. класи, буквою б.

Львівський час розрізняє ся від середньо-європейського (залізничного) о 36 мінут, іменно коли після середньо-європейського часу єсть година 10, то після львівського єть 10 год. 36 мін.

Ц. к. Упривіль.

## Гал. Акційний Банк Гіпотечний у Львові.

### Оповіщенє.

На відбутих дня 24-го цвітня с. р. 29-их звичайних Загальних Зборах акціонерів ц. к. уприв. галицького акційного Банку гіпотечного ухвалено по-більшити акційний капітал о один міліон злр. в. ав., емітуючи 5.000 акцій по 200 злр. номінальної вартости, з купонами, з котрих перший буде платний 1-го січня 1898.

П. Т. акціонерам Банку гіпотечного прислугує право піднести на кожних 5 штук акції давніших емісій

і нову акцію по ціні 280 зр.

Дробів не уызглядняє ся.

Нові акції, яко беручі повний уділ в зисках за рік 1897, будуть заосмо-трені в купони платні 1. січня 1898, за що Банкові, кромі емісійної ціни 280 зр. належить збоніфікувати 6% відсоток від зр. 280 за час від 1. січня 1897 до дня здійсненої виплати, заразом звернути за положений стемпель по 2-50 зр. від кожної нової акції. — Право побраня можна виконати найпізній-ше до 31. мая 1897 включно, по впливі того речинця, право то рішучо гасне.

П. Т. Акціонари хотячі користати з того права, довжні найпізнійше до 31. мая с. р. зложити свої акції в касі нашого Заведеня або в філіях на-ших в Чернівцях, Кракові і Тернополи в цілі остемпльованя і зложити при-писану заплату.

Львів дня 25 цвітня 1897.

Ц. к. уприв. Гал. Акційний Банк Гіпотечний.

## ПРАВДА

ІЛЮСТРОВАНЕ ПИСЬМО ДЛЯ РУСКОГО НАРОДУ

під редакцією

Антоня Березинського

виходить у Львові тижнево кожної п'ятниці.

Буде подавати поезії, повісти, житєписи з портретами, поучаючі статі з історії, письмен-ства, господарства, промислу, вісти про читаль-ні, вісти політичні і суспільні. Крім того буде містити часть забавну.

Передплата: В Австрії . . . . . річно 4 р.  
„ . . . . . піврічно 2 р.  
„ . . . . . чвертьрічно 1 р.  
За границею . . . . . річно 8 рубл.  
„ . . . . . піврічно 4 рубл.

Редакция, адміністрация і експедиция  
Львів, ул. св. Миколая 13.

Вже появила ся з друку

## РУСКА КУХАРКА

або

Школа вареня по руски

містить 41 знаменитих зуп.

Всі печені, які тільки можливі: Волові, баранячі, вепрові і т. д.

Байцованє шинок, робленє знаменитих ки-шок і ковбас і т. п.

Мучні і яєчні страви

Блини — Пизи і т. п.

Знамениті рускі пироги печені з сиром, капу-стою і т. п.

Робленє вкуєного набілу і т. п.

Все в рускій мові.

Ціна 70 кр.

По надісланю переказом 76 кр. висилає Франко Друкарня народова Ст. Манецкого і Спіл-ка, Львів. Готель Жоржа.

АГЕНЦИЯ ЧАСОПИСИЙ

## А. ЛЯНДОВСКОГО

у Львові, Пасаж Гавсмана (Гранд-Готель) 43—?

приймає передплату на всі часописи у всяких язиках і доставлює їх до дому без всякої донлати.

## Галицький Банк кредитовий

почавши від 1 лютого 1890 видає

### 4% АСИГНАТИ КАСОВІ

з 30-дневним вповідженєм і

### 3% АСИГНАТИ КАСОВІ

з 8-дневним вповідженєм,

а всі инші находячі ся в обігу 4½% Асигнати касові з 90-дневним вповідженєм будуть опроцентовані почавши від дня 1 мая 1890 по 4% з 30-дневним речинцем вповідження.

Львів, дня 31 січня 1890.

Дирекция.

## Руска справа

в роках 1891—1894

НАПИСАВ Н. В.

Ціна 50 кр. в. а.

З пересилкою 55 кр.

Дістати можна в книгарни Тов. ім Шевченка, або в Ставропигійській.